

Yhteistoimintamenettelyn päättäminen

Dnro
229/01.04.00.01/2024

Kunnanhallitus 25.11.2024

Päätös	Kunnanhallitus totesi yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 449/2007 mukaiset yhteistoimintaneuvottelut Hartolan kunnan talouden tasapainottamiseksi vuosina 2024–2027 käydyiksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus toteaa yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 449/2007 mukaiset yhteistoimintaneuvottelut Hartolan kunnan talouden tasapainottamiseksi vuosina 2024–2027 käydyiksi.
Valmistelijat / lisätietojen antajat	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 hallintojohtaja Katja Koskula, puh. 044 743 2218 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Kunnanhallitus päätti 23.9.2024 (§ 144) koko henkilöstöä koskevien yhteistoimintaneuvottelujen aloittamisesta. Neuvotteluesityksen antamisen 1.10.2024 jälkeen yhteistoimintaneuvotteluja on käyty laissa säädetyn ajan yli kuusi viikkoa 7.10.–19.11.2024. Neuvotteluihin osallistuivat työnantajan edustajina kunnanjohtaja ja hallintojohtaja ja henkilöstön edustajina päaluottamusmiehet (JHL, JUKO ja Jyty). Varsinaisia neuvottelukokouksia oli neljä: 7.10., 28.10., 12.11. ja 19.11.2024.</p> <p>Yhteistoimintaneuvotteluja on käyty hyvässä yhteishengessä työnantajan edustajien ja henkilöstön edustajien välillä. Neuvotteluissa on käyty neuvotteluesityksen mukaiset asiat läpi noudattaen lakia työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007 § 4 ja § 7). Neuvotteluissa käsiteltiin talouden tasapainottamissuunnitelmassa vuosille 2024–2027 suunniteltujen toimenpiteiden säästö- ja henkilöstövaikutuksia. Tavoitteena on henkilöstökulujen pysyvä vähentäminen talouden tasapainottamiseksi. Neuvotteluissa käytiin läpi työnantajan suunnittelemaa toimenpiteitä säästöjen aikaansaamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.</p> <p>Esityslistan liitteenä on yt-neuvottelut päättäneen kokouksen 19.11.2024 pöytäkirja. Asiakirja on osittain salassapidettävä, koska se sisältää julkisuuslain 24 §:n kohdan 18 perusteella salassapidettävää tietoa.</p> <p>Talouden tasapainottamiseksi henkilöstöön liittyviä säästöjä toteutetaan tehtävänkuvien muutoksilla, avoimien tehtävien täyttämättä jättämisillä (eläköitymiset sekä toisen työnantajan palvelukseen siirtymiset), osa-aikaistamisilla sekä mahdollisilla irtisanomisilla.</p> <p>Talouden tasapainottamisen keinot ja niiden lopulliset vaikutukset henkilöstöresurssiin tulevat päätettäväksi hallintosäännön mukaisen päätöksentekomenettelyn kautta.</p>

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu pääluottamusmiehet
henkilöstö

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 23.09.2024

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1. valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi
2. aloittaa koko kunnan henkilöstöä koskevan yhteistoimintaneuvottelun edellä esittelytekstissä olevan kuvauksen mukaisesti Hartolan kunnan talouden tasapainottamiseksi sekä kunnan palvelutuotannon kehittämiseksi
3. nimetä kunnanjohtajan ja hallintojohtajan edustamaan työnantajaa käynnistyvissä neuvotteluissa sekä oikeuttaa kunnanjohtajan tarvittaessa nimeämään tarvittaessa työnantajan edustajina toimivat henkilöt yhteistoimintaneuvotteluihin ja
4. velvoittaa kunnanjohtajaa informoimaan neuvottelutilanteen mahdollistamilla tavoilla kunnanhallitusta ja henkilökuntaa yhteistoimintaneuvotteluiden etenemisestä prosessin aikana.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi
2. aloittaa koko kunnan henkilöstöä koskevan yhteistoimintaneuvottelun edellä esittelytekstissä olevan kuvauksen mukaisesti Hartolan kunnan talouden tasapainottamiseksi sekä kunnan palvelutuotannon kehittämiseksi
3. nimetä kunnanjohtajan ja hallintojohtajan edustamaan työnantajaa käynnistyvissä neuvotteluissa sekä oikeuttaa kunnanjohtajan tarvittaessa nimeämään tarvittaessa työnantajan edustajina toimivat henkilöt yhteistoimintaneuvotteluihin ja
4. velvoittaa kunnanjohtajaa informoimaan neuvottelutilanteen mahdollistamilla tavoilla kunnanhallitusta ja henkilökuntaa yhteistoimintaneuvotteluiden etenemisestä prosessin aikana.

Valmistelijat /
lisätietojen antajat

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
hallintojohtaja Katja Koskula, puh. 044 743 2218
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Asian valmistelu

Hartolan kunnan taloudellinen tilanne on haastava. Kunnan taloutta on välttämätöntä sopeuttaa, jotta talouden kurssia saadaan käännettyä sekä palautettua kunnan tulojen ja menojen välinen tasapaino. Tulopohjaa ovat heikentäneet erityisesti soteuudistuksen mukaiset rahoituksen siirrot kunnilta hyvinvointi-

alueille. Uudistuksen laskukaavan mukaisesti Hartolan kunnan valtionosuusrahoitus kääntyi vuonna 2024 negatiiviseksi. Vuosi 2024 on talousarviossa ennakoitu alijäämäiseksi ilman mitään erityistä yksittäistä kertaluonteista erää. Myös suunnitelmavuodet 2025–2027 on ennakoitu alijäämäisiksi.

Sopeuttamistarpeen kokonaismääräksi on arvioitu 950.000 euroa. Talouden sopeuttaminen edellyttää rakenteellisia ja pysyviä muutoksia kunnan palveluissa, toiminnoissa ja tehtävissä.

Keväällä 2024 lautakunnat ja kunnanhallitus työstivät toimialakohtaisia toimenpide-ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi. Toimenpide-ehdotuksia esiteltiin 15.5.2024 valtuustoseminaarissa, jonka jälkeen ne koostettiin talouden tasapainottamissuunnitelmaksi.

Valtuuston kokouksessaan 10.6.2024 (§ 30) hyväksymä talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2024–2027 sisältää toimenpiteitä, jotka tähtäävät sekä tulonlisäyksiin että menojen karsimiseen. Tämän lisäksi kunnanhallitus on valmistellut esitystä veropohjaan tehtävistä muutoksista.

Talouden tasapainottamissuunnitelma linjaa yksityiskohtaisesti toimialoittain toimenpiteitä, joilla toimintamenoja on tarkoitus kestäväällä tavalla pienentää. Toimintakuluja on ehdotetuilla toimenpiteillä tarkoitus karsia yhteensä 470.000 eurolla vuoden 2027 loppuun mennessä. Toimenpiteisiin liittyy pyrkimystä palkkakulujen pienentämiseen, osittaiseen palvelujen karsimiseen, toimintatapojen uudistamiseen sekä kulutuksen karsimiseen.

Yhteistoimintamenettelyn aloittaminen

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella määrittelee kunnassa toimeenpantavan yhteistoimintamenettelyn periaatteet ja neuvottelumallin.

Lain 4 §:ssä määritellään yhteistoiminnassa käsiteltävät asiat.

”Työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osaaikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehtoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tai aluehallitus tekee kunnan- tai aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.”

Lain 5 §:ssä todetaan ”Ennen kuin työnantaja ratkaisee 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetun asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Neuvottelut on aloitettava niin ajoissa kuin mahdollista. (20.12.2013/1138).

Yksittäistä työntekijää koskeva asia käsitellään ensisijaisesti tämän ja työnantajan välillä. Työntekijän pyynnöstä asian käsittelyyn voi osallistua myös 3 §:ssä tarkoitettu henkilöstön edustaja. Jos asia koskee vain osaa henkilöstöstä, voidaan asia käsitellä asianomaisten henkilöiden kanssa tai henkilöstön osan edustajien kanssa. Laajakantoiset tai henkilöstöä yleisesti koskevat asiat käsitellään 14 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä.”

Edellä kuvatun perusteella Hartolan kunta on työnantajana velvollinen aloittamaan yhteistoiminnasta annetun lain mukaisen yhteistoimintamenettelyn.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu kunnan koko organisaatioon ja henkilöstöön. Osana talouden sopeuttamista harkitaan palvelumuutosten lisäksi toteutettavaksi myös organisaatioon ja virka- tai tehtäväkohtaisiin vastuisiin liittyviä muutoksia, joilla on niin suoria kuin välillisiäkin vaikutuksia henkilöstön asemaan.

Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus olisi mahdollista vuosien 2024–2026 aikana. Nyt käytävässä yhteistoimintamenettelyssä tulee olla kaikki talouden tasapainottamiseen tarvittavat keinot.

Yhteistoimintalain säännöksiin perustuen on varauduttava vähintään kuuden viikon neuvotteluajanjaksoon ottaen huomioon se, että neuvottelut ovat käytyinä ennen kuin kunnanhallitus tekee lopullisen talousarvioehdotuksen valtuustolle. Vuoden 2025 talousarviota ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelmaa käsitellään kunnanhallituksen kokouksessa 25.11.2024.

Hallintosäännön 48 §:ssä säädetään kunnanhallituksen yleistoimivallasta henkilöstöasioissa. Koska yhteistoimintamenettely on edellä kuvatusti tarpeen käydä osana talouden tasapainottamista ja se koskee kunnan koko henkilöstöä ja organisaatiota, asia kuuluu kunnanhallituksen päätettäväksi.

Yhteistoimintamenettelyn päätökseen saattaminen tuodaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi, jonka jälkeen mahdollisista toimenpiteistä päätetään hallintosäännön toimivallan mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto